

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НРЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет

економіки, управління та діджиталізації

Кафедра

фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана факультету

(Коркушко О. Н.)

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦЕНТРАЛЬНІ БАНКИ І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	Бакалавр
освітньо-професійна програма	Фінанси, банківська справа та страхування
шифр і назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
шифр і назва спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський

2024 рік

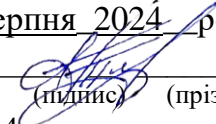
РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»
(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. Тимків А.О., к.е.н., викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені С. Юрія

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1
Завідувач кафедри (Тимків А.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«27» серпня 2024 року

1. Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: Засвоєння теоретичних засад функціонування центральних банків, окреслення їх структури та ролі в економіці, вивчення особливостей діяльності Національного банку України та провадження сучасної монетарної політики з використанням специфічних економічних інструментів та фінансових важелів.

Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

1.1. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
--------------------------------------	--

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

- 1.1. Кількість кредитів – 4
- 1.2. Загальна кількість годин – 120
- 1.3. Кількість модулів – 1
- 1.4. Кількість змістових модулів – 2
- 1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання –

2. Характеристика навчальної дисципліни:

- 2.1. Форма навчання – денна, заочна
- 2.2. Статус навчальної дисципліни – нормативна дисципліна
- 2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – вступ до спеціальності, економічна теорія, фінанси, банківська справа

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль №1. Основні засади функціонування центрального банку

ТЕМА 1. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ

Призначення і створення інституту центрального банку. Форми організації центральних банків. Функції центральних банків. Операції центральних банків. Роль Національного банку України в управлінні банківською системою країни. Функції Національного банку України та принципи його діяльності.

ТЕМА 2. ЕМІСІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ

Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси. Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ. Готівковий обіг та робота з грошовими знаками національної валюти.

ТЕМА 3. ПРОЦЕС РЕФІНАНСУВАННЯ БАНКІВ

Сутність рефінансування та загальні вимоги Національного банку України до банків у разі його здійснення. Загальні умови та порядок проведення операцій з рефінансування. Принципи і порядок проведення операцій РЕПО. Операції Національного банку з депозитними сертифікатами. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України.

ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ПЛАТІЖНОЇ СИСТЕМИ

Загальні вимоги щодо організації та регулювання платіжної системи. Система електронних платежів (СЕП) Національного банку України. Організація роботи в системі термінових переказів (СТП). Національна платіжна система «Український платіжний простір» (ПРОСТІР).

Змістовий модуль №2. Регулювання банківської системи України

ТЕМА 5. РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

Сутність регулювання діяльності банків в Україні. Створення і державна реєстрація банків. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

ТЕМА 6. БАНКІВСЬКИЙ НАГЛЯД

Сутність та функції банківського нагляду. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства. Нагляд за ринком небанківських фінансових установ

ТЕМА 7. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК ЯК ФІНАНСОВИЙ АГЕНТ УРЯДУ

Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. Обслуговування внутрішнього боргу. Обслуговування зовнішнього боргу. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.

ТЕМА 8. ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА, ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ І КОНТРОЛЬ

Суть і значення валютної політики. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Валютне курсоутворення. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання.

ТЕМА 9. МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА ІНСТРУМЕНТИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Сутність грошово-кредитної політики. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики. Облікова ставка як інструмент монетарної політики. Норма обов'язкового резервування як інструмент монетарної політики. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики.

ТЕМА 10. ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Федеральна резервна система США. Система європейських центральних банків. Банк Англії, напрями діяльності та функції. Центральний банк Японії.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовий модуль №1. Основні засади функціонування центрального банку	44	12	-	8		24	
ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	12	4	-	2		6	
ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу	10	2	-	2		6	
ТЕМА 3. Процес рефінансування банків	12	4	-	2		6	
Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	10	2		2		6	
Змістовий модуль №2. Регулювання банківської системи України	76	18	10	12		36	
Тема 5. Регулювання діяльності банків	14	4	2	2		6	
Тема 6. Банківський нагляд	12	2	2	2		6	
Тема 7. Центральний банк як фінансовий	12	2	2	2		6	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
агент уряду							
Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль	12	2	2	2		6	
Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації	14	4	2	2		6	
ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	12	4	-	2		6	
РАЗОМ	120	30	10	20		60	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	1.1. Призначення і створення інституту центрального банку. Форми організації центральних банків. 1.2. Функції центральних банків.	2
2	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	1.3. Операції центральних банків. 1.4. Роль Національного банку України в управлінні банківською системою країни. 1.5. Функції Національного банку України та принципи його діяльності.	2
3	ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу	2.1. Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси. 2.2. Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ 2.3. Готівковий обіг та робота з грошовими знаками національної валюти.	2
4	ТЕМА 3. Процес рефінансування банків	3.1. Сутність рефінансування та загальні вимоги Національного банку України до банків у разі його здійснення. 3.2. Загальні умови та порядок проведення операцій з рефінансування.	2
5	ТЕМА 3. Процес рефінансування банків	3.3. Принципи і порядок проведення операцій РЕПО. 3.4. Операції Національного банку з депозитними сертифікатами. 3.5. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України.	2
6	Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	4.1. Загальні вимоги щодо організації та регулювання платіжної системи. 4.2. Система електронних платежів (СЕП) Національного банку України. 4.3. Організація роботи в системі термінових переказів (СТП). 4.4. Національна платіжна система «Український платіжний простір» (ПРОСТІР).	2
7	Тема 5. Регулювання діяльності банків	5.1. Сутність регулювання діяльності банків в Україні. 5.2. Створення і державна реєстрація банків.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
8	Тема 5. Регулювання діяльності банків	5.3. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. 5.4. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. 5.5. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.	2
9	Тема 6. Банківський нагляд	6.1. Сутність та функції банківського нагляду 6.2. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду 6.3. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок 6.4. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства 6.5. Нагляд за ринком небанківських фінансових установ	2
10	Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду	7.1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. 7.2. Обслуговування внутрішнього боргу. 7.3. Обслуговування зовнішнього боргу. 7.4. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.	2
11	Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль	8.1. Суть і значення валютної політики. 8.2. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. 8.3. Валютне курсоутворення. 8.4. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. 8.5 Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання.	2
12	Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації	9.1. Сутність грошово-кредитної політики. 9.2. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики.	2
13	Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації	9.3. Облікова ставка як інструмент грошово-кредитної політики. 9.4. Норма обов'язкового резервування як інструмент грошово-кредитної політики. 9.5. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики.	2
14	ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	10.1. Федеральна резервна система США 10.2. Система європейських центральних банків	2
15	ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	10.3. Банк Англії, напрями діяльності та функції 10.4. Центральний банк Японії	2
Всього			30

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	1.1. Призначення і створення інституту центрального банку. Форми організації центральних банків. 1.2. Функції центральних банків. 1.3. Операції центральних банків. 1.4. Роль Національного банку України в управлінні банківською системою країни. 1.5. Функції Національного банку України та принципи його діяльності.	2
2	ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу	2.1. Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси. 2.2. Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ 2.3. Готівковий обіг та робота з грошовими знаками національної валюти.	2
3	ТЕМА 3. Процес рефінансування банків	3.1. Сутність рефінансування та загальні вимоги Національного банку України до банків у разі його здійснення. 3.2. Загальні умови та порядок проведення операцій з рефінансування. 3.3. Принципи і порядок проведення операцій РЕПО. 3.4. Операції Національного банку з депозитними сертифікатами. 3.5. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України.	2
4	Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	4.1. Загальні вимоги щодо організації та регулювання платіжної системи. 4.2. Система електронних платежів (СЕП) Національного банку України. 4.3. Організація роботи в системі термінових переказів (СТП). 4.4. Національна платіжна система «Український платіжний простір» (ПРОСТІР).	2
5	Тема 5. Регулювання діяльності банків	5.3. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. 5.4. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. 5.5. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.	2
6	Тема 6. Банківський нагляд	6.1. Сутність та функції банківського нагляду 6.2. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду 6.3. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок 6.4. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		6.5. Нагляд за ринком небанківських фінансових установ	
7	Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду	7.1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. 7.2. Обслуговування внутрішнього боргу. 7.3. Обслуговування зовнішнього боргу. 7.4. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.	2
8	Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль	8.1. Суть і значення валютної політики. 8.2. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. 8.3. Валютне курсоутворення. 8.4. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. 8.5 Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання.	2
9	Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації	9.1. Сутність грошово-кредитної політики. 9.2. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики. 9.3. Облікова ставка як інструмент грошово-кредитної політики. 9.4. Норма обов'язкового резервування як інструмент грошово-кредитної політики. 9.5. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики.	2
10	ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	10.1. Федеральна резервна система США 10.2. Система європейських центральних банків 10.3. Банк Англії, напрями діяльності та функції 10.4. Центральний банк Японії	2
Всього			20

4) Темі та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 5. Регулювання діяльності банків	5.3. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. 5.4. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. 5.5. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.	2
2	Тема 6. Банківський нагляд	6.1. Сутність та функції банківського нагляду 6.2. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду 6.3. Планування та порядок	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		проведення інспекційних перевірок 6.4. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства 6.5. Нагляд за ринком небанківських фінансових установ	
3	Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду	7.1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. 7.2. Обслуговування внутрішнього боргу. 7.3. Обслуговування зовнішнього боргу. 7.4. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.	2
4	Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль	8.1. Суть і значення валютної політики. 8.2. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. 8.3. Валютне курсоутворення. 8.4. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. 8.5 Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання.	2
5	Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації	9.1. Сутність грошово-кредитної політики. 9.2. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики. 9.3. Облікова ставка як інструмент грошово-кредитної політики. 9.4. Норма обов'язкового резервування як інструмент грошово-кредитної політики. 9.5. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики.	2
Всього			10

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	6
2	ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу	6
3	ТЕМА 3. Процес рефінансування банків	6
4	Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	6
5	Тема 5. Регулювання діяльності банків	6
6	Тема 6. Банківський нагляд	6
7	Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду	6
8	Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль	6
9	Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації	6
10	ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	6
Разом		60

3.2.2. Заочна

7) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовий модуль №1. Основні засади функціонування центрального банку	60	2	-	2		56	
ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків	60	2	-	2		56	
ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу							
ТЕМА 3. Процес рефінансування банків							
Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи							
Змістовий модуль №2. Регулювання банківської системи України	60	2	2	2		54	
Тема 5. Регулювання діяльності банків	60	2	2	2		54	
Тема 6. Банківський нагляд							
Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду							
Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль							
Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації							
ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн							
РАЗОМ	120	4	2	4		110	

Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	<p>ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків</p> <p>ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу</p> <p>ТЕМА 3. Процес рефінансування банків</p> <p>Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи</p>	<p>1.1. Призначення і створення інституту центрального банку. Форми організації центральних банків.</p> <p>1.2. Функції центральних банків.</p> <p>1.3. Операції центральних банків.</p> <p>1.4. Роль Національного банку України в управлінні банківською системою країни.</p> <p>1.5. Функції Національного банку України та принципи його діяльності.</p> <p>2.1. Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси.</p> <p>2.2. Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ</p> <p>2.3. Готівковий обіг та робота з грошовими знаками національної валюти.</p> <p>3.1. Сутність рефінансування та загальні вимоги Національного банку України до банків у разі його здійснення.</p> <p>3.2. Загальні умови та порядок проведення операцій з рефінансування.</p> <p>3.3. Принципи і порядок проведення операцій РЕПО.</p> <p>3.4. Операції Національного банку з депозитними сертифікатами.</p> <p>3.5. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України.</p> <p>4.1. Загальні вимоги щодо організації та регулювання платіжної системи.</p> <p>4.2. Система електронних платежів (СЕП) Національного банку України.</p> <p>4.3. Організація роботи в системі термінових переказів (СТП).</p> <p>4.4. Національна платіжна система «Український платіжний простір» (ПРОСТІР).</p>	2
2	<p>Тема 5. Регулювання діяльності банків</p> <p>Тема 6. Банківський нагляд</p> <p>Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду</p> <p>Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль</p> <p>Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації</p> <p>ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн</p>	<p>5.3. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій.</p> <p>5.4. Економічні нормативи регулювання діяльності банків.</p> <p>5.5. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.</p> <p>6.1. Сутність та функції банківського нагляду</p> <p>6.2. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду</p> <p>6.3. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок</p> <p>6.4. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства</p> <p>6.5. Нагляд за ринком небанківських</p>	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		фінансових установ 7.1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. 7.2. Обслуговування внутрішнього боргу. 7.3. Обслуговування зовнішнього боргу. 7.4. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу. 8.1. Суть і значення валютної політики. 8.2. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. 8.3. Валютне курсоутворення. 8.4. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. 8.5 Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання. 9.1. Сутність грошово-кредитної політики. 9.2. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики. 9.3. Облікова ставка як інструмент грошово-кредитної політики. 9.4. Норма обов'язкового резервування як інструмент грошово-кредитної політики. 9.5. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики. 10.1. Федеральна резервна система США 10.2. Система європейських центральних банків 10.3. Банк Англії, напрями діяльності та функції 10.4. Центральний банк Японії	
Всього			4

8) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу ТЕМА 3. Процес рефінансування банків Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	1.1. Призначення і створення інституту центрального банку. Форми організації центральних банків. 1.2. Функції центральних банків. 1.3. Операції центральних банків. 1.4. Роль Національного банку України в управлінні банківською системою країни. 1.5. Функції Національного банку України та принципи його діяльності. 2.1. Механізм емісійно-касового регулювання грошової маси. 2.2. Організація процесу виробництва банкнот і монет у системі НБУ	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		<p>2.3. Готівковий обіг та робота з грошовими знаками національної валюти.</p> <p>3.1. Сутність рефінансування та загальні вимоги Національного банку України до банків у разі його здійснення.</p> <p>3.2. Загальні умови та порядок проведення операцій з рефінансування.</p> <p>3.3. Принципи і порядок проведення операцій РЕПО.</p> <p>3.4. Операції Національного банку з депозитними сертифікатами.</p> <p>3.5. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України.</p> <p>4.1. Загальні вимоги щодо організації та регулювання платіжної системи.</p> <p>4.2. Система електронних платежів (СЕП) Національного банку України.</p> <p>4.3. Організація роботи в системі термінових переказів (СТП).</p> <p>4.4. Національна платіжна система «Український платіжний простір» (ПРОСТІР).</p>	
2	<p>Тема 5. Регулювання діяльності банків</p> <p>Тема 6. Банківський нагляд</p> <p>Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду</p> <p>Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль</p> <p>Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації</p> <p>ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн</p>	<p>5.3. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій.</p> <p>5.4. Економічні нормативи регулювання діяльності банків.</p> <p>5.5. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.</p> <p>6.1. Сутність та функції банківського нагляду</p> <p>6.2. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду</p> <p>6.3. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок</p> <p>6.4. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства</p> <p>6.5. Нагляд за ринком небанківських фінансових установ</p> <p>7.1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду.</p> <p>7.2. Обслуговування внутрішнього боргу.</p> <p>7.3. Обслуговування зовнішнього боргу.</p> <p>7.4. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу.</p> <p>8.1. Суть і значення валютної політики.</p> <p>8.2. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю.</p> <p>8.3. Валютне курсоутворення.</p>	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		8.4. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. 8.5 Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання. 9.1. Сутність грошово-кредитної політики. 9.2. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики. 9.3. Облікова ставка як інструмент грошово-кредитної політики. 9.4. Норма обов'язкового резервування як інструмент грошово-кредитної політики. 9.5. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики. 10.1. Федеральна резервна система США 10.2. Система європейських центральних банків 10.3. Банк Англії, напрями діяльності та функції 10.4. Центральний банк Японії	
Всього			4

9) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 5. Регулювання діяльності банків Тема 6. Банківський нагляд Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	5.3. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. 5.4. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. 5.5. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. 6.1. Сутність та функції банківського нагляду 6.2. Дистанційний моніторинг в системі банківського нагляду 6.3. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок 6.4. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства 6.5. Нагляд за ринком небанківських фінансових установ 7.1. Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. 7.2. Обслуговування внутрішнього боргу. 7.3. Обслуговування зовнішнього боргу. 7.4. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		державного боргу. 8.1. Суть і значення валютної політики. 8.2. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. 8.3. Валютне курсоутворення. 8.4. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. 8.5 Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання. 9.1. Сутність грошово-кредитної політики. 9.2. Адміністративні інструменти грошово-кредитної політики. 9.3. Облікова ставка як інструмент грошово-кредитної політики. 9.4. Норма обов'язкового резервування як інструмент грошово-кредитної політики. 9.5. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики. 10.1. Федеральна резервна система США 10.2. Система європейських центральних банків 10.3. Банк Англії, напрями діяльності та функції 10.4. Центральний банк Японії	
Всього			2

10) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

11) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1. Особливості функціонування центральних банків ТЕМА 2. Емісійне регулювання грошового обігу ТЕМА 3. Процес рефінансування банків Тема 4. Організація та регулювання платіжної системи	56

2	Тема 5. Регулювання діяльності банків Тема 6. Банківський нагляд Тема 7. Центральний банк як фінансовий агент уряду Тема 8. Валютна політика, валютне регулювання і контроль Тема 9. Монетарна політика та інструменти її реалізації ТЕМА 10. Діяльність центральних банків зарубіжних країн	54
Разом		110

4. Форми та методи викладання, навчання і оцінювання

4.1. Форми та методи викладання, навчання: словесні методи: лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо; практичні методи; бізнес-кейси: індивідуальні або командні; наочні методи: презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо; робота з інформаційними ресурсами; комп'ютерні засоби навчання.

4.2. Форми та методи поточного контролю: стандартизовані тести; результатів досліджень; аналітичні звіти, реферати, тези доповідей; презентації результатів виконання завдань; оцінювання завдань практичних робіт; усне та письмове опитування.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: залік.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Коледжу), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Коледжу	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)	Задовільно	
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим		

	повторним курсом)		
--	-------------------	--	--

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркових дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для денної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				40 %				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	...	T10	

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для заочної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль							Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що вноситься на самостійне вивчення							
100 %							100
T1	T2	...	T7	T8	T9	T10	

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

7.5. Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданні кафедри).
2. Плани занять, конспекти лекцій
3. Перелік основної та додаткової літератури.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з комплектами завдань.
5. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо.
6. Засоби поточного контролю.
7. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт.
8. Методичні вказівки та індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Основна література

1. Господарський Кодекс України : за станом на 12 жовтня 2018 р. Верховна Рада України / Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2018. №18, 19-20,21-22. 655 с.

2. Закон України «Про Національний банк України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

4. Закон України «Про валюту і валютне регулювання» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

5. Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0134500-18#Text>

6. Благун І. І. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку: теорія, методологія, практика : монографія / І. І. Благун; ДВНЗ «Прикарпат. держ. ун-т імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника», 2020. 363 с.

7. Адамик Б. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підруч. 2-ге видання, доп. і переробл. Київ: Кондор, 2011. 416 с.
8. Волкова В. В., Волкова Н. І. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 120 с.
9. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : навч. посіб. / С.В. Глущенко. Київ : НаУКМА, 2017. 63 с.
10. Мороз А. М. Центральний банк та грошово-кредитна політика : підруч. / за ред. А. М. Мороза та М. Ф. Пуховкіної. Київ. КНЕУ, 2015. 556 с.
11. Пуховкіна М. Ф., Остапшин Т. П., Білошапка В. С. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ. КНЕУ, 2010.
12. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. / за ред. Косової Т.Д., Папаїки О.О. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 328 с.
13. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підруч. / А.В. Сілакова, Г.І. Лановська, Н.І. Климаш, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2015. 224 с.
14. Центральний банк та грошово-кредитна політика. Опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Горошанська О.О. Харків : ХДУХТ, 2020. 74 с.
15. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посіб. / за ред. Т. Д. Косової, О. О. Папаїки. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 328 с.

9.2. Додаткова література

1. Банківська система : навч. посіб./ Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко Левада, Т.О. Журавльова; за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.
2. Вдовенко Л.О., Мороз К.М., Ковальчук Т.В. Грошово-кредитна політика НБУ та її вплив на банківську діяльність. Інфраструктура ринку. 2019. № 35.
3. Грубляк О.М., Шкрумеляк Н.І. Економічна сутність та основні проблеми грошово-кредитної політики НБУ в сучасних умовах. Молодий вчений. 2018. Вип. 10(62). С. 765-769.
4. Гудзовата О.О. Чинники та функціональні особливості розвитку грошово-кредитної сфери в контексті формування системних характеристик фінансової безпеки держави. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2017. Вип. 26(2). С. 83-87.
5. Коваленко В.В. Грошово-кредитна політика та її вплив на подолання структурних дисбалансів економіки України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 12. С. 445-449.
6. Королюк Т. О. Роль монетарної політики у забезпеченні національної безпеки України. Економіка та держава. 2019. №6. С. 36-40. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2019/9.pdf.
7. Леонович Т. Стандарти банківського нагляду «Базель 3» в умовах фінансової кризи. Економічний аналіз. 2013 рік. Вип. 12. Ч. 2. С. 59-65.
8. Лисенко Ж.П. Рівень впливу політики НБУ на стан грошово-кредитного ринку України та можливі шляхи її покращення, зважаючи на досвід

закордонних країн. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016. Вип. 18. Ч. 1. С. 174–180.

9. Полях С.С. Ефективність механізму рефінансування в умовах кризи банківської системи. Фінансовий простір. 2016. № 2(22). С. 24-33.